

PROCEDIMENTS DISCURSIUS DE LA PERSONA FORMADORA

Z.Carandell & O. Esteve

Per a fer emergir les creences

- Fer realitzar una pluja d'idees – primer de forma individual i després de forma grupal – en relació al tema que es vulgui treballar (*per exemple: 'l'ús metodològic dels problemes'*). És molt útil utilitzar
 - a) Plantejar preguntes del tipus *Què relacions amb ...? Què entens amb ...;*
 - b) incorporar un **adjectiu valoratiu a la pregunta**. Un exemple seria: *Què relacions / entens per un **bon** ús metodològic dels problemes?*
- Elaborar i fer omplir de forma individual **qüestionaris oberts** amb màxim tres preguntes, dues del mateix estil de les presentades en el punt anterior i una altra que inviti a **justificar**

Per a co - construir coneixement: ajudar a fer avançar cognitivament d'una manera empàtica

- Abans de fer explicacions o presentar alguna cosa, deixar primer experimentar, viure o reviuere experiències que permetin la reflexió i l'anàlisi.
- A partir d'una pluja d'idees crear conjuntament un mapa conceptual (anar recollint idees dels assistents i organitzant les aportacions col·lectives)
- Respectar les aportacions de tots, les diferents maneres d'expressar-ho. Mostrar que tot és lícit i valuós.
- A partir d'una pluja d'idees escollir un terme hiperònim (un terme més general que reculli) i demanar la seva concreció, esmicolament (Aquesta pot ser a partir d'idees abstractes o d'exemples concrets que provenen de la reconstrucció de situacions experimentades).
- Deixar que els mateixos participants cerquin agrupacions lògiques entre les idees que van sortint en el grup i que la persona formadora apunta a la pissarra de forma desordenada.
- Partir de reflexions individuals per a anar a processos grupals, per a tornar a la reflexió individual. Això permet observar el punt de partida i observar que m'ha aportat a mi el treball en grup.
- Fer contrastar amb d'altres; amb aportacions del formador/a; amb la Teoria.
- Ajudar a analitzar la seva pràctica o la seva actuació a través de convertir un comentari crític en una pregunta que els hi permeti per ells mateixos a arribar a detectar el problema.

- Potenciar l'anàlisi de la pròpia pràctica docent buscant primer aspectes positius de la pròpia actuació.
- Fer recollir per escrit les reflexions per tal de poder-hi tornar en altres situacions o moments (contrast en el temps). Aquí és important plantejar preguntes concretes que inviten a la reflexió (vegeu el primer apartat).
- Fer preguntes concretes que es deriven directament de les aportacions dels participants. Aquestes preguntes:
 - a) han de partir necessàriament del que diuen en un moment determinat o del que apareix en els mapes conceptuals;
 - b) han de ser preguntes indirectes (*Per exemple: Què passaria si ... ; com veuries el fet d'afegir ... el que has dit tu?*), no preguntes de resposta tancada
 - c) són preguntes que generalment inviten a raonar o justificar

Per a explicar

- Explicar anant acompanyant amb un esquema que els permeti construir i visualitzar els conceptes.
- Incorporar nova informació teòrica a partir de les aportacions dels participants recollides en un primer mapa conceptual. Per això el formador ha d'usar en primer lloc el llenguatge que apareix en les aportacions dels participants per anar-lo ampliant amb llenguatge específic (Per exemple: Això que diu aquí s'anomena tècnicament Aquest terme descriu)
- Usar metàfores que ajudin a entendre els conceptes d'una manera més palpable.
- Fer servir exemples concrets, o exemples que han aportat ells mateixos.

Per a orientar

- Acompanyar les sessions amb guions on queden explicitats els passos i les activitats a realitzar.
- Situar en el que s'està fent representant el que s'ha fet per a resituar.
- Explicitar els objectius i la justificació de les activitats que es realitzen o que es demanen fer a l'entorn virtual (perquè fem el que fem): posar totes les cartes sobre la taula; jugar net.
- Ser molt transparent; usar la metareflexió per a explicitar el procediment fet.
- Escoltar activament.
- Resumir el que s'ha dit anteriorment, sintetitzar.

- Concretar.

Per a motivar creant empatia

- Crear expectatives, curiositat, sorpresa.
- Usar el sentit del humor.
- Valorar les seves propostes a partir dels aspectes positius.
- Aplicar els procediments descrits en els punt anteriors.

Per a tranquil·litzar

- Fer entendre que el procés que fan compren fases de desorientació o crisis i que això és inherent als processos de canvi. El caos creatiu ens porta al nou ordre.
- Fer ús d'adjectius que donin una dimensió més abordable al que se'ls demana, p ex: marcar-se objectius realistes, intentar fer passes petites, partir d'allò que els és habitual, conegut, ...